

SAMEN

uit Armoede

Uitgave maart 2019
Gemeente Waalwijk

Joachim

“Minder formulieren invullen”

Arlinda

“Begrip voor keuzes”

Anne-Mieke

“Ouderen actief benaderen”

Daphne

“Aandacht van burens en familie”

Armoede is niet altijd zichtbaar

Index

Introductie Armoede Tijdschrift	2
Voorwoord Wethouder Eric Daandels	3
Snel uw weg vinden naar de juiste hulp Armoede LAB	4
Informatie Jeugdfonds Sport en Cultuur	6
Armoede in Waalwijk Gemeente Waalwijk, Sjan Beerens	7
Informatie Stichting de Strohalm, Voedselbank Waalwijk "De Rijglaars", Speelgoedbank Waalwijk	8
'De Voedselbank heeft mij een basis gegeven'	9
'Hoe word ik mijn schulden de baas?'	10
Opgroeien in armoede Stichting De Strohalm, Willeke de Man	11
Grip op Geld Rosanne van Melfor, Dr. Mollercollege Servaes van den Broek, De Overlaat	12
Stabiliseren en tijd winnen Thuisadministratie ContourdeTwern, Jan van de Berg	13
Informatie Wij(k)diensten Waalwijk	14
Afstemmen van vraag en aanbod Samenwerkingsoverleg Armoede en Zorg Waalwijk Marion van Groos en Janine Paans	15
Jongeren helpen bij hun financiën en/of schulden Jongeren centrum de Tavenu, Wieteke van Dongen	16
Informatie De PasWijzer, de Kindbon, de TaalrijkWijzer, de SchoolWijzer	18
'Het kan altijd erger, ik verzin er wel iets op'	19

Introductie

Armoede Tijdschrift

Dit armoede tijdschrift is ontstaan op initiatief van het Armoede LAB. Op 20 maart 2018 heeft het eerste Armoede LAB plaatsgevonden. Het LAB is een nieuwe manier van samenwerking tussen inwoners, ondernemers, organisaties en de gemeente. In een LAB onderzoeken we samen een thema en brainstormen we over de kansen, mogelijkheden en aanpak. Vervolgens bespreken we wat er nodig is en wie wat kan bijdragen.

In het Armoede LAB hebben we onderzocht hoe we in samenwerking met elkaar armoede in de gemeente Waalwijk kunnen voorkómen. De deelnemers aan een LAB bepalen zelf wat hun bijdrage in het LAB is, wat hun activiteiten zijn en hoe vaak het LAB samen komt. De gemeente is één van de deelnemers en ondersteunt de LAB's. Als deelnemers kansen zien en mee willen werken aan een vervolg, kunnen er activiteiten of projecten uit voortkomen die inspelen op het thema. Met het doel dat meer mensen kunnen meedoen in de samenleving en dat financiële problemen worden aangepakt. Het Armoede LAB kent een vervolg en is zowel op 8 mei, 25 september en 4 december 2018 nog bij elkaar gekomen.

Het Armoede Lab werkt aan drie sporen:

- Preventie, vroege signalering met een laagdrempelige aanpak voor kwetsbare ouderen;
- Technische innovatie om gebruik van het aanbod laagdrempelig te maken;
- Specifieke aanpak voor de jeugd met schulden in de onderwereld.

Het Armoede Tijdschrift wordt op verzoek van de LAB-deelnemers bewust huis aan huis verspreid in de gemeente Waalwijk omdat er nog veel verborgen armoede is. Deze mensen maken geen of beperkt gebruik van de vele voorzieningen die er zijn. Met dit Armoede Tijdschrift willen we laten zien wat er allemaal mogelijk is en mensen stimuleren ook gebruik van te maken van de voorzieningen. Door vroegtijdig hulp in te schakelen worden grotere problemen voorkomen. Je staat er niet alleen voor. Veel vrijwilligers en organisaties staan voor u klaar om u te helpen. En kent u iemand die een steuntje in de rug kan gebruiken? Bespreek het dan met elkaar. Ook hierin kan dit tijdschrift een handje helpen.

Meer informatie over het LAB vindt u op www.waalwijk.nl/lab

Hebt u vragen over uw situatie? Neem dan contact op met team WijZ: teamwijz@waalwijk.nl of **0416 - 683456**.

Hebt u een algemene vraag of een idee over Armoede in Waalwijk? Neem dan contact op met beleidsmedewerker Sjan Beerens: s.beerens@waalwijk.nl of **06 - 46625912**.

Voorwoord Wethouder **Eric Daandels**

“Mensen in armoede uit de anonimiteit halen”

Eric

“Dit tijdschrift draagt bij aan bewustwording en maakt armoede bespreekbaar”

‘Armoede komt zelfs in een welvarend land als Nederland voor. Landelijk gezien kan één op de acht huishoudens moeilijk rondkomen. Er is vaak sprake van ‘stille armoede’: armoede die voor de samenleving niet (direct) zichtbaar is.’

‘Financiële problemen kunnen op verschillende manieren ontstaan. Doordat je privé-situatie verandert, bijvoorbeeld door een scheiding, door verkeerd met geld om te gaan of door een opstapeling van lopende schulden. Iedereen heeft een persoonlijk verhaal en vaak heeft er een kettingreactie plaatsgevonden, waardoor de situatie geleidelijk aan anders is geworden. Mensen weten vaak niet dat er verschillende voorzieningen zijn waar ze gebruik van kunnen maken.’

Armoede in beeld krijgen

‘Het armoedebeleid van de gemeente Waalwijk is erop gericht om zo vroeg mogelijk te werken aan het voorkómen van armoede. Als we al vroeg weten waar de knelpunten zitten dan kunnen we gericht werken aan een verbetering van de situatie. Ik wil dus aan de inwoners van onze gemeente vragen om goed rond te kijken: wat valt je op in je omgeving, wie komt nauwelijks zijn huis uit, wie eet er slecht? Je kunt de signalen oppikken, maar je zult er ook iets mee moeten doen. Als je bijvoorbeeld de krant uit de brievenbus haalt aan de straat, neem dan ook die van je buurvrouw mee en maak eens een praatje. In gesprek raken met elkaar is heel belangrijk, zo kun je beter inschatten wat er speelt. Soms is een kleine stap of uitnodiging voldoende om een grote verandering in gang te zetten’.

Het Armoede LAB

‘Het Armoede LAB vervult daarin een mooie rol. Inwoners, ondernemers en organisaties denken mee over het voorkómen van armoede. Meer bewustwording creëren en mensen helpen voordat het probleem groter wordt, zijn hierin belangrijke stappen. Wat hebben we allemaal aan instanties voorhanden en weten we van elkaar wat we doen?’

Waar is behoefte aan? Er is veel betrokkenheid onder inwoners, instanties en vrijwilligers om zich hiervoor in te zetten. Deze betrokkenheid benutten we in het Armoede LAB. Samen aan de slag. Samen het verschil maken. Dit tijdschrift draagt bij aan het bespreekbaar maken van armoede. Ik ben enthousiast. We hebben al veel voorzieningen in de gemeente en er zijn veel mensen die daar gebruik van maken. Maar we weten ook dat er nog meer mensen zijn die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Ik hoop dat het tijdschrift eraan kan bijdragen dat ook deze mensen gebruik gaan maken van de hulp die er is. Dit is iets waarin wij als samenleving een gezamenlijke taak hebben.’

‘De gemeente Waalwijk is vorig jaar met het Armoede LAB van start gegaan (meer informatie hierover is te vinden op pagina 2). Inwoners, ondernemers en organisaties hebben meegedacht over hoe we met elkaar armoede in de gemeente Waalwijk kunnen voorkomen en verzachten. Dit met als doel dat alle inwoners kunnen meedoen. De gemeente wil zoveel mogelijk mensen in armoede bereiken, door met meerdere partijen samen te werken. Zo kunnen we er samen voor zorgen dat inwoners snel de weg vinden naar de juiste hulp.’ Een interview met vier LAB deelnemers. De uitkomsten van het Armoede LAB vindt u op www.waalwijk.nl/lab.

‘Uit het Armoede LAB zijn verschillende initiatieven ontstaan, waaronder de realisatie van dit Armoedetijdschrift. Een ander initiatief is: Mogen wij ook u helpen? Vanuit de Voedselbank kwam het signaal dat er mogelijk veel ouderen zijn die in armoede leven. Deze situatie ontstaat vaak geleidelijk, bijvoorbeeld na het verliezen van een partner. Eerst kan men niet meer op vakantie, vervolgens is het niet meer mogelijk om de auto te betalen en uiteindelijk staat men voor de keuze: koop ik een cadeautje voor mijn jarige kleinkind of doe ik boodschappen?’

De Voedselbank ondersteunt mensen door te zorgen dat mensen die tijdelijk in de (financiële) problemen zitten, voedsel krijgen. Het idee is ontstaan om ‘ouderen in armoede’ te helpen en ervoor te zorgen dat zij ook drie maaltijden per dag hebben. De Voedselbank kan eventueel ook thuis bezorgen. Hier komt men alleen onder bepaalde voorwaarden voor in aanmerking. Die vraag wordt beantwoord nadat iemand zich heeft aangemeld.’

Ouderen actief benaderen

‘De vraag blijft echter: hoe sporen we oudere mensen in armoede op? En hoe kunnen we bewerkstelligen dat iemand zich aanmeldt voor dit initiatief? Naar aanleiding van het Armoede LAB ligt er nu een gezamenlijk plan op tafel van Voedselbank Waalwijk “de Rijglaars” en welzijnsorganisatie ContourdeTwern Waalwijk. Met één telefoontje wordt een aanvraag van een oudere voor een voedselpakket in behandeling genomen. Een sociaal werker beantwoordt op vaste tijden de telefoon.

Om zoveel mogelijk mensen te bereiken, werken we samen met thuiszorgorganisaties en huisartsen, maar vragen we ook aandacht van burens en familie. Het doel is natuurlijk om ouderen van voedsel te voorzien, maar als er meer vragen naar voren komen, kijken we samen naar mogelijkheden.’

vinden naar de juiste hulp

Armoede LAB

“Uit het Armoede LAB zijn verschillende initiatieven ontstaan, waaronder dit Armoedetijschrift”

Invullen van te veel formulieren

‘In het Armoede LAB kwam ook het invullen van de vele aanvraagformulieren naar voren, met name de hoeveelheid tijd die dit in beslag neemt. Dit geldt zowel voor de aanvrager als voor de medewerkers van de gemeente. Voor elke hulpaanvraag moet een ander formulier ingevuld worden. Stel je gezin komt al in aanmerking voor een PasWijzer. Dan zou je eigenlijk automatisch ook een TaalWijzer en SchoolWijzer moeten ontvangen. Nu moet je dit allemaal apart van elkaar aanvragen.

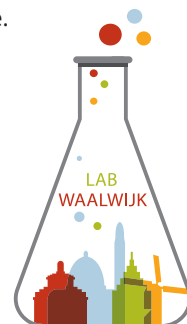
Met het LAB-team werken we aan een technische oplossing om dit probleem zoveel mogelijk te verhelpen. We willen het omzetten in een project en vervolgens gaan testen. Uiteindelijk moet dit resulteren in een app of website, zodat je straks eenvoudig kunt opzoeken waar je recht op hebt. Het doel is tijdswinst behalen en het terugdringen van stress bij mensen in armoede. Telkens weer een ander formulier invullen, betekent namelijk ook iedere keer geconfronteerd worden met je situatie.’

Armoede is niet altijd zichtbaar

‘Armoede is niet altijd zichtbaar. Stel je voor: de fiets van je kind gaat kapot, dus die moet je vervangen. Wat doe je?

Betaal je de rekening van de tandarts of koop je een nieuwe fiets? Vele ouders zullen kiezen voor een nieuwe fiets, ook al betekent dit voor mensen in armoede dat die andere rekening niet kan worden betaald. Maar wie bepaalt welke keuze de juiste is?

Mensen in armoede voelen zich door anderen vaak niet begrepen in de keuzes die zij maken. Waarom laat je de post een jaar lang ongeopend liggen? Waarom heb je wel huisdieren als er geen geld is voor eten? Waarom koop je wel een nieuwe fiets voor je kind als daardoor de energierekeningen blijven liggen? Het maken van keuzes met het weinige geld dat er is, geeft enorme stress. Het wordt vaak onmogelijk om nog overzicht te houden. Mensen zijn bezig met overleven en ze schamen zich voor hun situatie. Dat maakt het voor de hulpverleners lastig om deze groep te bereiken. Met het Armoede LAB proberen we een stapje dichterbij te komen.’

*In 2018 hebben
131 kinderen
dankzij het Sportfonds
kunnen sporten.*

Jeugdfonds Sport en Cultuur

Kinderen die sporten zijn fitter, gezonder, hebben meer vriendjes en vriendinnetjes en zijn gelukkiger. Of hun sport nu atletiek, judo, voetballen of badmintonnen, zwemmen of iets anders is, de gemeente Waalwijk wil dat alle kinderen kunnen sporten. Kinderen lachen en genieten als ze dansen, zingen, acteren of tekenen. Ze worden er gelukkiger van, zijn gezonder en leren beter op school. De gemeente Waalwijk wil dat alle kinderen kunnen meedoen aan kunst en cultuur.

Daarom is er hulp voor ouders die weinig geld hebben!

In 2018 hebben 66 Waalwijkse kinderen deel kunnen nemen aan culturele activiteiten en 131 kinderen kunnen sporten via het Jeugdcultuurfonds.

Meer weten over het Jeugdfonds Sport en Cultuur:

Contactgegevens: **Gemeente Waalwijk, TeamWijZ**
Telefoon 0416 - 683456
E-mail teamwijz@waalwijk.nl

Contactgegevens: **ContourdeTweren, WIJ diensten**
Telefoon 0416 - 760160
E-mail robvanes@contourdetwern.nl
what's app 06 - 57654899

Contactgegevens: **BuurtsportcoachteamWaalwijk**
E-mail buurtsportcoach@waalwijk.nl

*In 2018 hebben
66 kinderen via
het Cultuurfonds
kunnen deelnemen
aan culturele
activiteiten.*

Armoede in Waalwijk

Sjan
“Het kan iedereen overkomen”

‘Over het algemeen wordt armoede nog steeds gezien als een taboe. In Nederland wordt er niet open over geld gepraat, laat staan over schulden. Vaak hebben we al een beeld van iemand in armoede, bijvoorbeeld dat dit voornamelijk mensen zijn die in de bijstand zitten. Er is echter veel stille armoede. Er zijn veel gezinnen met een laag inkomen die iedere maand nauwelijks rond kunnen komen.’

‘Het is lastig om met die mensen in contact te komen. We hopen dat we met dit tijdschrift ook diegenen die in stille armoede leven te bereiken en te laten zien dat er hulp en ondersteuning is voor iedereen die dat nodig heeft.’

De afgelopen jaren hebben we vanuit de gemeente Waalwijk ingezet op allerlei voorzieningen, zoals het initiatief van de kindbonnen. Hiermee kunnen kinderen in het najaar nieuwe kleding en schoenen kopen. Daarnaast hebben we het Jeugdfonds Sport en Cultuur en natuurlijk de PasWijzer. Hiermee krijg je korting op sportactiviteiten, recreatie en culturele activiteiten. Zo kun je bijvoorbeeld voor een voordelig tarief sporten of gratis lid worden van de bibliotheek.’

Zelf het tempo bepalen

‘De gemeente zou echter een stapje verder willen gaan en mensen die in armoede verkeren een nieuw perspectief bieden. We willen meer in de belevingswereld van armoede stappen. Langdurig gebrek aan geld geeft enorm veel stress. Hierdoor verliezen mensen op termijn grip op hun leven. Het is aan ons om meer begrip te tonen en zonder te oordelen laten blijken dat die stress een logisch gevolg is. De centrale vraag moet zijn: ‘Wat heb jij nodig om straks schuldenvrij te zijn en te blijven en in welk tempo kun je het aan om dat te bereiken?’

Je hoeft je niet te schamen

‘Armoede is een complex probleem, om dat aan te pakken hebben we de samenwerking met anderen uit onze samenleving nodig. Gelukkig zien we dat het onderwerp armoede steeds meer op de kaart komt te staan. Dit is niet alleen het geval bij de gemeente, ook bij scholen en instanties zoals de GGD is er steeds meer aandacht voor. Je hoeft je niet te schamen voor je schulden, soms heb je gewoon pech in je leven. Het kan iedereen overkomen. Als je eerder hulp zoekt, kun je voorkomen dat de schulden zich opstapelen en de situatie steeds slechter wordt. Wacht dus niet tot de deurwaarder er is maar kom op tijd, de gemeente Waalwijk kan je eerder helpen.’

Stichting de Strohalm

Voor noodhulp aan kinderen

U wilt het beste voor uw kind, maar er is geen geld. Bijvoorbeeld voor een fiets, of voor schoenen of winterkleding. En u kunt nergens terecht. Dan is er Stichting De Strohalm. De Strohalm biedt in Waalwijk noodhulp aan kinderen waarvan de ouders het niet breed hebben. Heeft u hulp nodig? Neem dan contact op met De Strohalm. Een vrijwilliger van de Stichting maakt met u een afspraak bij u thuis om te kijken of en hoe er hulp geboden kan worden. Kinderen horen immers niet aan de zijlijn.

Contactgegevens: **Stichting De Strohalm**
Telefoon **0416-335359**
E-mail info@destrohalm.nl
Website www.destrohalm.nl

Heeft u geen hulp nodig, maar wilt u stichting De Strohalm juist steunen?
Dat kan natuurlijk ook. Kijk op www.destrohalm.nl/donen of doneer rechtstreeks op IBAN: NL10RABO 0119055929

In 2018 werden
325 kinderen geholpen
door de Stichting
de Strohalm.

**Heeft u geen hulp nodig,
maar wilt u Stichting
Voedselbank steunen?**

Dan kan natuurlijk ook. Kijk op
www.voedselbankwaalwijk.nl/doneer

In 2018 werden
80 gezinnen
geholpen door
de Voedselbank.

Voedselbank Waalwijk

"De Rijglaars"

Rekeningen, schulden. Elke week maar zien of de 'eindjes weer aan elkaar geknoopt worden' levert veel zorgen op. De Voedselbank ondersteunt gezinnen die elke maand moeten rondkomen met weinig. Iedere week verzekerd zijn van voedsel zorgt namelijk voor minder stress. De vrijwilligers van de Voedselbank staan voor u klaar. Ook met een luisterend oor.

*Heeft u ook moeite om de eindjes aan elkaar te knopen en komt u iedere maand geld te kort? Op www.voedselbankwaalwijk.nl/klanten kunt u zien of u in aanmerking komt voor een gratis voedselpakket. Aanmelding voor een voedselpakket loopt via: **TeamWijZ van de gemeente Waalwijk**: Taxandriaweg 6, 5141 PA Waalwijk, Telefoon 0416 - 683456, E-mail info@waalwijk.nl*

Contactgegevens: **Voedselbank Waalwijk "De Rijglaars"**
Telefoon **06 - 55703282**
E-mail info@voedselbankwaalwijk.nl
Website www.voedselbankwaalwijk.nl

Gebruik het emailadres en het telefoonnummer alleen voor informatie. De aanmelding loopt via team WijZ.

Speelgoedbank Waalwijk

Vanaf 2017 is er in de gemeente Waalwijk een Speelgoedbank. De Speelgoedbank is een initiatief van Zanddonk-United. De vrijwilligers van de Speelgoedbank hebben één doel: kinderen blij maken. Als de ouders van kinderen een geldige PasWijzer of een Voedselbankpas hebben, mogen kinderen tot en met 12 jaar elke maand gratis één speelgoedje, één leesboek en één knuffel uitkiezen.

Openingstijden (In de grote vakantie gesloten):
Woensdag in de even weken van 13.30 tot 16.30 uur,
Zaterdag in de oneven weken van 11.00 tot 15.00 uur.
Adres: Grotestraat 409 te Waalwijk (ingang achterom)

Meer informatie over de Speelgoedbank vind u op de website of Facebookpagina van Speelgoedbank Waalwijk of via www.zanddonk-United.nl/speelgoedbank-waalwijk

De Voedselbank heeft mij een basis gegeven

Marcel

“Als je voor het eerst bij de Voedselbank komt, voel je dat je welkom bent”

‘Iedere dag drie maaltijden eten, was voor mij nooit belangrijk. Een zak chips 's avonds vond ik ook voldoende. Nu ik twee kleine kinderen heb, wil ik goed voor hen kunnen zorgen. De hulp die ik van de Voedselbank krijg, geeft mij die extra ondersteuning om de week door te komen en minder stress te hebben.’

‘Ondanks de rugproblemen die ik altijd heb gehad, heb ik steeds gewerkt. Tot het in 2012 écht niet meer ging. Uit onderzoek bleek dat mijn klachten niet te verhelpen waren. Na jaren afwisselend in de ziektewet en werkloosheidswet, kwam ik in de bijstand. Daarbij had ik een schuld bij het UWV die afbetaald moest worden. Eigenlijk had ik toen al moeten kijken of ik bij de Voedselbank terecht zou kunnen. Ik kon doorgaan met hulp van vrienden maar dat gaf ook veel stress.’

Drie maaltijden per dag

‘Ik haal iedere vrijdag bij de Voedselbank een voedselpakket voor minimaal 3 tot 4 dagen, afgestemd op mijn gezinssituatie. Ik ben heel blij met een keer iets extra's, zoals een kuipje smeerboter. Het voedsel dat langer houdbaar is, neem ik altijd mee. Voedsel waarvan ik weet dat ik het toch niet opeet laat ik daar. Dat vind ik zonde, daar zijn anderen weer blij mee.’

Rust

‘Als je voor het eerst bij de Voedselbank komt, voel je dat je welkom bent. Er loopt iemand met je mee om alles uit te leggen. Dat maakt het makkelijker om die drempel over te stappen. Er zijn veel mensen die zich schamen en dat snap ik, maar het is wel jammer. Ik ben gewoon heel blij met deze hulp. Binnenkort wordt er door de gemeente weer gekeken of ik recht heb op verlenging. Deze afgelopen maanden heb ik me geen zorgen hoeven te maken over eten voor mijn kinderen. Als je iedere dag opnieuw niet weet hoe het verder moet en je bent afhankelijk van de hulp van je omgeving, is dat een risico. Die hulp kan ook opeens wegvallen, wat moet je dan? Het is niet te doen om iedere dag zorgen te hebben of je eten voor je kinderen hebt. Om je af te moeten vragen van wie je iets zou kunnen krijgen. De Voedselbank heeft mij een basis gegeven. Dat geeft rust.’

“Ik hoop dat er binnenkort eindelijk een beetje rust komt”

Hoe word ik mijn schulden de baas?

**‘Sinds eind vorig jaar maak ik gebruik van de schuld-
hulpverlening. Hier is vanzelfsprekend veel aan vooraf
gegaan. Een scheiding, gezondheidsklachten, mijn zoon
die door een verkeersongeluk tijdelijk in een rolstoel
terecht kwam. Het leidde ertoe dat ik heel emotioneel
was en de grip verloor op dagelijkse zaken.
De aanmaningen die met de post binnenkwamen,
legde ik ongeopend in een la. Uiteindelijk staan er
deurwaarders met dreigementen aan je deur.
Gelukkig kreeg ik hulp van een maatschappelijk
werkster via Team WijZ. Zij heeft mij enorm geholpen
en uiteindelijk ook het eerste gesprek met de schuld-
hulpverlening geregeld’.**

‘Alle openstaande schulden zijn nu overgenomen door een instantie, in mijn geval de Plangroep. Zij zorgen voor de afbetaling van de schulden. Iedere week ontvang ik leefgeld van mijn budgetbeheerder. De afhandeling met de schuldeisers is echter een proces dat op gang moet komen. Ik hoop binnenkort geen brieven meer te ontvangen met daarop in grote letters ‘direct openen’. Vorige week kwam er toch nog een deurwaarder die dreigde met de politie en het meenemen van de inboedel. Alhoewel de budgetbeheerder meteen ingeschakeld kan worden om dit recht te zetten, zorgt dit voor heel veel stress.’

Ondersteuning

‘Ik heb drie kleine kinderen en moet nu ontdekken hoe ik rond kan komen van het wekelijkse bedrag. Als de Voedselbank er niet was met de geweldige steun van hun vrijwilligers, zou ik het écht niet meer weten. Dat geldt overigens ook voor Stichting de Strohalm. Mijn zoon had na het verkeersongeluk geen fiets meer. Toen hij weer helemaal hersteld was, mocht hij bij hun werkplaats een fiets uitkiezen. Hij was zo ontzettend blij! De Speelgoedbank is ook onmisbaar, zeker in december. Net als de kindbonnen. Zonder alle ondersteuning zou ik radeloos zijn.’

Vooruitdenken

Niet iedereen weet dat ik in een schuldhelpverleningstraject zit, maar ik schaam me er niet voor. Je zou je moeten schamen als je geen maaltijd op tafel zet voor je kinderen, terwijl er wel hulp wordt geboden. Ver vooruit denken doe ik niet, want er zijn al genoeg zorgen. De afgelopen periode wil ik heel graag achter mij laten, zodat ik ook voorzichtig weer naar de toekomst kan kijken.’

Opgroeien in armoede

“ Wij geven om kinderen die het thuis wat minder hebben ”

Willeke

“ We sturen mensen nooit weg zonder enige vorm van hulp te bieden, ook een doorverwijzing of warme overdracht naar de juiste instantie is belangrijk ”

‘De Strohalm zet zich in om kinderen die in de gemeente Waalwijk in armoede opgroeien een steuntje in de rug te bieden. We zijn met ongeveer 20 vrijwilligers. Drie ochtenden in de week beantwoorden onze dienstverleners de telefoon. Daarnaast zijn zij regelmatig op pad om mensen thuis te bezoeken en te kijken hoe we kunnen helpen.’

Kleding, schoenen en fietsen voor kinderen

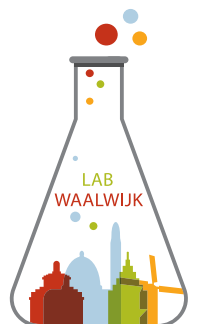
‘De Strohalm staat met name bekend om de gratis tweedehands fietsen. Een fiets is onmisbaar voor de jeugd. We krijgen fietsen via de ANWB en als gift van particulieren. De fietsen worden opgehaald en in onze werkplaats helemaal in orde gebracht. Voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 16 jaar, verstrekken wij bonnen voor kleding en schoenen. Ouders mogen maximaal twee keer per jaar een aanvraag doen. Voor pasgeboren baby’s geven we eenmalig een bedrag voor luiers en voeding, plus een babypakket via Stichting Babyspullen. Elke aanvraag wordt steeds opnieuw beoordeeld en is geen vanzelfsprekendheid.

Samen met meerdere scholen in Waalwijk ondersteunen we daarnaast ouders die moeite hebben met het betalen van schoolrekeningen. We leveren dus ook maatwerk.’

Zelf aanmelden

‘De mensen die hulp nodig hebben, moeten zichzelf bij ons aanmelden. Daarna gaan we aan de slag en brengen we een huisbezoek. We gaan een open gesprek aan en oordelen niet. Leidraad voor ons is de PasWijzer, maar we luisteren vooral naar het verhaal van de mensen. Je mag dus tevens bij ons aankloppen als je geen PasWijzer hebt. Onze dienstverleners zijn goed op de hoogte van alle voorzieningen. Soms is de aanvraag voor ons ook lastig en onderzoeken we waar we terecht kunnen voor hulp.

Zo hadden we laatst een moeder die de onderzoeken voor dyslexie en dyscalculie voor haar kind niet kon betalen. Dit is uiteindelijk via het Nationaal Fonds Kinderhulp toch gelukt. Het is mooi om zo iets voor elkaar te krijgen. Het merendeel van de mensen is erg dankbaar. De dankbaarheid zit ‘m niet in cadeautjes maar blijkt uit een zelf geplukt bosje bloemen uit de tuin. Zoals de Strohalm donaties ontvangt van mensen die erop vertrouwen dat hun gift goed terecht komt, zo vol vertrouwen geven wij deze giften door ten gunste van de kinderen.’

Grip op Geld

“Geldproblemen
bespreekbaar
maken”

“Als je de stap naar
de gemeente te groot
vindt, kun je ook
contact opnemen met
de vertrouwenspersoon
of je mentor”

‘Ieder jaar besteden we rondom De week van het geld op de scholen aandacht aan omgaan met geld, armoede en schulden. Dit kan in de lessen economie of maatschappijleer zijn, maar ook in de vorm van een project. Vorig jaar is er bijvoorbeeld een debatwedstrijd over geld georganiseerd. Zo willen we geldproblemen bij de jeugd bespreekbaar maken.’

Debatwedstrijd

‘Met behulp van de organisatie ‘Discussiëren kun je Leren’ hebben we in 2018 een debatwedstrijd georganiseerd met als thema omgaan met geld. Alle derdeklassers van de middelbare scholen behorend tot de Scholengroep De Langstraat, het Willem van Oranjecollege, de Overlaat en praktijkonderwijs MET, hebben meegedaan aan dit project. Iedere klas kreeg les in debatteren. Het was geweldig om dit project aan te gaan met ongeveer 1300 leerlingen van verschillende niveaus.

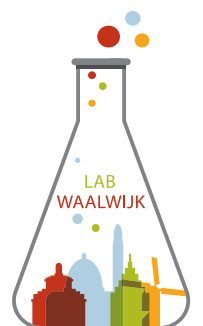
Van iedere school zijn vervolgens de beste debathelden gekozen en zij mochten afsluiten in een battle. Dit hebben we groots aangepakt: sporthal De Slagen werd afgehuurd en de winnaar werd gekozen door een jury bestaande uit de burgemeesters van Loon op Zand, Waalwijk en Heusden. Enkele voorbeelden van stellingen waarover werd gedebatteerd: ‘Geld lenen is dom’, ‘Jongeren vanaf 14 jaar kunnen zelf bepalen waaraan ze geld uitgeven’ en ‘Kinderen die in Nederland in armoede opgroeien, hebben dezelfde kansen als andere kinderen.’

Praten over geld

‘Het was mooi om te zien dat alle scholen uit de regio samenwerkten bij de organisatie van de debatwedstrijd. Dergelijke projecten helpen bij het bespreekbaar maken van armoede en schulden.

We willen onze leerlingen duidelijk maken dat je over geldkwesties kunt praten en dat er ook verschillende instanties zijn die je hulp kunnen bieden als je schulden hebt. Op school zien we nog steeds kinderen die bijvoorbeeld niet mee kunnen op schoolreis of een laptop kunnen aanschaffen, vanwege geldproblemen thuis.

De gemeente biedt allerlei mogelijkheden en loketten maar niet iedereen maakt daar gebruik van, vaak speelt schaamte daarbij een rol. Als je de stap naar de gemeente te groot vindt, kun je altijd contact opnemen met de vertrouwenspersoon van school of je mentor. Dan bekijken we samen welke oplossingen er mogelijk zijn.’

Stabiliseren en tijd winnen

Jan

“Ik help mee om alles weer op orde te krijgen, maar je moet wel bereid zijn om er ook zelf mee aan de slag gaan”

In 2018 hebben 14 vrijwilligers van ContourdeTwern 37 mensen geholpen met het op orde brengen van hun administratie.

Thuisadministratie helpt mensen inzicht te geven in hun financiële situatie en de administratie weer op orde te krijgen. Jan is een van de vrijwilligers van Thuisadministratie. Zodra hij een aanmelding krijgt, stapt hij op zijn fiets en gaat hij op huisbezoek. Een kennismaking gebeurt vaak in het bijzijn van een sociaal werker van ContourdeTwern. ‘Bij de eerste ontmoeting zie ik vaak al een grote tas vol met brieven en administratie bij de tafel staan. Maar dat laat ik even zo. Eerst ga ik met de mensen in gesprek. Ik handel vanuit respect en oordeel niet. Alleen op die manier kun je samen aan de slag en een verandering teweegbrengen.’

‘De eerste stap is altijd de post sorteren. Daarna openen we samen de enveloppen en bergen we alles op in ordnermappen naar onderwerp, zoals elektriciteit, huur enzovoorts.

Een beetje ouderwets misschien, maar zo ontstaat er wel overzicht. Ik help mee om alles weer op orde te krijgen, de mensen moeten echter wel bereid zijn om er zelf mee aan de slag gaan. Dus als er afspraken zijn gemaakt met een instantie, dan moeten deze ook nagekomen worden. Ik help tevens mensen die zichzelf aanmelden, bijvoorbeeld omdat ze iedere maand geld te kort komen en grotere problemen willen voorkomen. Wanneer alles is uitgezocht en alle post is geopend, zie ik vaak opluchting.’

Stabiliseren en tijd winnen

‘Het belangrijkste is overzicht krijgen van de administratie: stabiliseren en tijd winnen.

Tijd om alles goed uit te zoeken en een inschatting te maken van de financiële ruimte. Daarnaast heb je tijd nodig om in gesprek te gaan met schuldeisers, zodat je kunt aangeven dat het enige weken kost om goed inzicht te verkrijgen. Zo kan de financiële situatie worden gestabiliseerd.

In het begin van het traject kom ik vaak iedere week aan huis, vervolgens met steeds grotere tussenpozen. Na een half jaar tot een jaar is het de meeste mensen wel gelukt om hun financiën op orde te krijgen. De grote tas met achterstallige post is na een aantal weken weggewerkt. Dan vraag ik na een tijdje altijd aan de persoon in kwestie: ‘Vallen er nog brieven of aanmaningen op de deurmat?’ Als het antwoord dan ‘nee’ is, zijn we weer op de goede weg!’

Heb je vragen over de Thuisadministratie of denk je dat een vrijwilliger als Jan jou kan helpen om weer grip te krijgen op je administratie? Bezoek de Wijk(diensten (zie pagina 16 of bel 0146 - 760160)

In 2018 hebben
12 vrijwilligers
ondersteund bij meer
dan 700 vragen, waarvan
meer dan de helft ging
over financiële zaken
of het invullen
van formulieren.

Wij(k)diensten Waalwijk

Hebt u vragen over brieven, het invullen van formulieren of armoedeverzoeken?
Of bent u het overzicht in uw administratie kwijt en wilt u daarbij ondersteuning?
Stel uw vraag bij de wij(k)diensten! Tijdens de inloopspreekuren zitten hier vrijwilligers
klaar om te helpen en samen een passend antwoord te vinden.

Maar het kan ook zijn dat u uzelf wilt inzetten voor anderen in Waalwijk?

Dan helpen we daar graag bij. We gaan graag samen in gesprek over wat u voor een
anderen wil en kan betekenen en luisteren graag naar uw ideeën. Van administratie
tot opvoeding en van activiteiten in de wijk tot een bakje koffie met iemand drinken;
uw inzet kan net het verschil voor iemand maken.

Bel tijdens werkdagen tussen 9.00 en 12.00 uur naar 0146 - 760160 of kom langs!

Waalwijk - BaLaDe Balade 1, 5142 WX Waalwijk

Inloop: maandag, dinsdag en donderdag van 9.00 tot 12.00 uur

Waalwijk - Bloemenoord Bloemenoordplein 3, 5143 TB Waalwijk

Inloop: maandag 14.00 tot 16.00 uur en woensdag 19.00 tot 20.30 uur

Waalwijk - Zanddonk Willaertpark 2a, 5144 VM Waalwijk

Inloop: donderdag van 13.00 tot 15.00 uur (oneven weken)

Waspik - Den Bolder Schoolstraat 19, 5165 TR Waspik

Inloop: woensdag van 10.00 tot 12.00 uur en donderdag van 13.00 tot 14.00 uur

Telefonisch spreekuur Wij(k)diensten Telefoon 0416 - 760160

maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur

Afstemmen van vraag en aanbod

'Het Samenwerkingsoverleg Armoede en Zorg Waalwijk heeft zich aangesloten bij het Armoede LAB met als belangrijkste doel het afstemmen van vraag en aanbod. We zijn een platform dat ontstaan is uit het initiatief om informatie en kennis op het gebied van armoede en zorg bij elkaar te brengen en op elkaar af te stemmen.'

'Daarnaast heeft het SAW als doel ervoor te zorgen dat mensen in armoede sneller en makkelijker terecht kunnen bij de juiste partijen. We werken samen met 33 partners en professionals, zoals de diaconieën, ContourdeTwern, Stichting de Strohhalm en Voedselbank "De Rijglaars". We kijken inhoudelijk per organisatie welke hulp zij bieden en hoe we elkaar hierbij het beste kunnen ondersteunen. Dat willen we doen zonder te oordelen; armoede is nog te vaak taboe. Schuld en schaamte willen we daarbij doorbreken.'

Werkgroep

'Twee keer per jaar komt het overlegorgaan bij elkaar met aanwezigheid van zoveel mogelijk professionele en vrijwillige partijen. Daarnaast is er een werkgroep samengesteld die een keer per zes weken bij elkaar komt. Tijdens die bijeenkomsten kijken we welke vragen er op dat moment liggen, op welk gebied er iets speelt en wat wij daaraan kunnen doen. Dit is heel divers, zo houden we ons bezig met het nauwkeurig in kaart brengen van actuele zaken met betrekking tot wet en regelgeving of we behandelen bijvoorbeeld een urgent vluchtelingenvraagstuk. We wonen tevens regelmatig een congres bij.'

Marion

“We kijken inhoudelijk per organisatie welke hulp zij bieden en hoe we elkaar hierbij het beste kunnen ondersteunen”

Concrete stappen

'In 2012 is dit platform opgericht door Jaap Vermeijden, Jacques Gottich en Albert de Vink. De diaconieën van de Waalwijkse kerken waren daarbij de eerste deelnemers. Zij brachten het erfgoed bij elkaar van de 33 netwerkpartners die zich bezighouden met de bestrijding van armoede. De samenwerking met deze partners en de gemeente verloopt goed. Bij gemeentelijke besprekingen over het armoedebeleid heeft de SAW ook een vaste plaats. De aanpak van alle zaken rondom armoede wordt steeds concreter. Daarin worden echt stappen gemaakt.'

Wieteke

“Soms heb je gewoon iets niet zo handig aangepakt op jongere leeftijd. Wij denken mee in het vinden van een oplossing”

Jongeren helpen bij hun financiën en/of schulden

‘De Tavenu is door de gemeente Waalwijk gevraagd om jongeren met financiële problemen te helpen. We zien daarbij een grote rol weggelegd voor preventie, het voorkomen van problemen. We hebben bijvoorbeeld het idee om in de vorm van een cursus toe te lichten wat er allemaal op financieel gebied verandert als je 18 jaar wordt. Sowieso wordt er in onze maatschappij weinig aandacht besteed aan hoe om te gaan met je administratie. Het overzichtelijk opbergen van alle betaaloverzichten in ordners met tabbladen, krijgt lang niet iedereen mee.’

Een jongere vertelt: ‘Ik had helemaal geen idee wat er aan geld binnenkwam en uitging. Ik was op mezelf gaan wonen en ontving rekening na rekening van de belastingdienst en energie-maatschappij. Daarnaast had ik een paar impulsieve aankopen gedaan. Het overzicht was helemaal weg en toen heb ik Wieteke om hulp gevraagd. Samen hebben we alle inkomsten en uitgaven op een rijtje gezet in een Exceloverzicht. Ze heeft ook gebeld met de belastingdienst. Ik had eigenlijk eerder om hulp moeten vragen, maar schaamde me. Mocht je in dezelfde situatie zitten, ben dan vooral eerlijk en vraag hulp. En open je post.’

Individuele vraag

Wieteke vervolgt: ‘Momenteel handelen we vanuit de individuele vraag terwijl we deze problemen graag structureler zouden willen aanpakken. Laatst vroeg bijvoorbeeld iemand hulp, omdat ze een brief had ontvangen van een deurwaarder. Ik heb haar gevraagd om al haar administratie mee te nemen naar de Tavenu. We hebben samen naar de gehele situatie gekeken: waar woon je, waar wordt beslag op gelegd, welke instanties zijn erbij betrokken? Dat is eigenlijk meer crisisbeheersing. De gevolgen van het inschakelen van een deurwaarder of het opleggen van boetes, maken de problemen vaak nog groter. We lopen daar regelmatig tegenaan en zouden graag zien dat er gekeken wordt naar de persoonlijke omstandigheden. Dit was ook een belangrijke reden om aan te sluiten bij het Armoede LAB: we willen de instanties ook de andere kant laten zien. Soms heb je gewoon iets niet zo handig aangepakt op jonge leeftijd. Om dat op te lossen, moeten de instanties samenwerken en openstaan voor het achterliggende verhaal.’

Omgekeerde wereld

Een van de jongere die regelmatig bij de Tavenu komt, vertelt het volgende: ‘School weet dat mijn ouders in een schuldhulpverleningstraject zitten. Toch merk ik daar soms weinig van. Zo had ik voor een vak een bepaald schrift nodig, maar dat kon ik niet betalen. De leraar sprak mij daarop aan en ik antwoordde dat ik het schrift over twee weken zou hebben. Dan had ik namelijk weer geld. Daarop heeft de leraar mij uit de les verwijderd. Ik heb dit toen verteld aan mijn jongerencoach van de Tavenu. Hij heeft mij vervolgens het geld geleend, zodat ik op school verder niets hoefde toe te lichten. Ik wil niet aan iedereen uitleg geven. Bij de Tavenu heb ik er ook een hele tijd niks over gezegd. Het viel wel op dat ik vaak niet bleef voor het avondeten en niet meedeed aan activiteiten. Een van de jongerenwerkers heeft mij hier een keer naar gevraagd en daarop heb ik verteld

dat dit kwam vanwege geldproblemen thuis. Inmiddels weet ik dat ik hier altijd terecht kan.’ Zijn moeder vult aan: ‘Het is eigenlijk de omgekeerde wereld. Wij zouden als ouders voor hem moeten klaarstaan, hij is toch nog een kind. Hij heeft zijn eigen baantje, maar wat de jeugd verdient, staat niet in verhouding met wat alles tegenwoordig kost of wat je aan kleding of schoenen moet dragen om erbij te horen. We lopen regelmatig tegen zaken aan die voor anderen heel gewoon zijn. Ook al zitten we in deze situatie, we willen net als iedereen gelijk behandeld worden.’

“Aandacht voor de persoonlijke omstandigheden”

Balans vinden

‘In het Armoede LAB hebben we bespreekbaar gemaakt dat de verleidingen om in de schulden te komen vaak letterlijk op straat liggen’, vervolgt Wieteke. ‘Neem als voorbeeld het drugsrunnen. Als je al geldproblemen hebt, dan is die verleiding groot. Voor jongeren is niet de schuld bij de belastingdienst erg, maar de schuld op straat. Daar kunnen ze voor in elkaar geslagen worden. In dat soort situaties lenen we weleens geld aan de jongere in kwestie om in ieder geval de ‘straatschuld’ af te betalen.

Soms staan wij als Tavenu ook niet voldoende stil bij armoede onder jongeren. Zo boekten we voor het afgelopen carnavalsfeest een populaire artiest. Hiermee konden we de jeugd in Waalwijk echt iets leuks bieden. Om dit te realiseren, moesten we echter wel entree voor het feest vragen, waardoor je de jongeren met geldproblemen uitsluit. Het vinden van een goede balans daarin, blijft lastig.’

De PasWijzer

Met flinke korting sporten, naar het theater of de krant lezen. Dat kan met de PasWijzer! De PasWijzer is een persoonsgebonden pas, die is bedoeld voor inwoners met een laag inkomen. Meer weten?

Contactgegevens: **Gemeente Waalwijk, TeamWijz**

Telefoon 0416 - 683456

E-mail teamwijz@waalwijk.nl

Website www.waalwijk.nl

Inmiddels maken **1.741 personen** in de gemeente Waalwijk gebruik van de vele voordelen van de PasWijzer.

De Kindbon

In 2018 hebben **475 Waalwijkse kinderen** gebruik gemaakt van het extra shoptegoed via de Kindbon.

Ouders van kinderen die een PasWijzer hebben, worden elk het najaar uitgenodigd om bij de gemeente Waalwijk kindbonnen op te halen. Deze kindbonnen kunnen ze gebruiken om een nieuwe, warme winteroutfit te kopen.

De TaalrijkWijzer

Kinderen van de PasWijzerhouders kunnen bij de start van het nieuwe schooljaar gratis lid worden van een schoolblad. Dat kan via de TaalrijkWijzer.

In 2018 hebben **195 kinderen** via Waalwijk TaalrijkWijzer een abonnement op een schoolblad.

De SchoolWijzer

Ouders die in het bezit zijn van de PasWijzer kunnen de SchoolWijzer aanvragen voor kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar. Hiermee kunnen ze een bijdrage krijgen in de kosten voor de vrijwillige ouderbijdrage, van schoolreisjes en excursies betalen. Voor een kind dat de basisschool bezoekt ontvangt de ouder € 100, voor een kind dat de middelbare school bezoekt € 150.

Het kan altijd erger, ik verziner wel iets op

Judith

“Er worden genoeg handvaten gegeven je moet er alleen zelf ook moeite voor doen”

Judith heeft zes jaar in het buitenland gewoond. De relatie met haar man was echter verre van goed: ze werd mishandeld en opgesloten in huis, samen met hun twee kinderen. Na een paar mislukte pogingen, lukte het haar eindelijk om het land te ontvluchten. Op een ochtend stond de voordeur op een kier, ze heeft haar kinderen opgepakt en zich naar het vliegveld gehaast. Tijd om persoonlijke spullen mee te nemen had ze niet, ze kwam in Nederland aan met helemaal niets.

‘Gelukkig was mijn vader er om mij op te vangen en kon ik de eerste maanden bij hem wonen. Het huis dat ik uiteindelijk kreeg toegewezen, moest grondig opgeknapt worden en daar was natuurlijk geen geld voor. Via rommelmarkten en bijvoorbeeld Steunpunt 0416, kwam ik aan meubels. Ik heb de muren geverfd met restjes verf die ik gratis kreeg. Vandaar dat alle muren in huis een ander kleurtje hebben. Maar mij maakt dat niks uit: ik ben enorm blij met dit thuis voor de kinderen en mij.’

Tevreden zijn met wat je hebt

‘Vanwege gezondheidsproblemen kan ik niet werken, maar ik wil toch bezig blijven. Daarom schrijf ik nu iedere maand een artikeltje in de Maasroute voor mensen met weinig geld. Daarin geef ik tips, bijvoorbeeld hoe je voordelig een kinderfeestje kunt organiseren.

In het schrijven kan ik mijn creativiteit kwijt. Daarnaast ben ik inmiddels vrijwilliger bij het Steunpunt 0416. Ik weet hoe armoede voelt en ook al heb ik zelf weinig, ik probeer toch iets voor een ander te doen. Je moet tevreden zijn met de dingen die je hebt. Niet dromen over iets wat nooit werkelijkheid zal worden. Ik put kracht uit de fijne dingen om me heen, zoals mijn kinderen. Zij zeggen soms: ‘Mam, wat hebben we het toch goed’. Ik verzin altijd wel iets, zodat ze niks tekort komen.’

Je moet het wel zelf doen

‘Er worden genoeg handvaten gegeven. Ik ben nu bezig met het aanvragen van de SportWijzer voor de scouting van mijn zoon. Je moet er wel moeite voor doen, dus de aanvraagformulieren zelf invullen en als dat niet lukt, daar hulp bij zoeken. De kindbonnen zijn voor mij ook onmisbaar. Goede kinderschoenen zijn heel belangrijk, dus die bonnen reserveer ik altijd daarvoor. Kleding maak ik vaak zelf of ik krijg ze van anderen.

Vaak weten mensen in armoede niet meer hoe ze alles moeten organiseren. Omdat ik al zoveel ellende heb gehad en de regie over mijn leven totaal ben kwijt geweest, laat ik het overzicht nooit meer los. Ik weet precies wat er aan rekeningen betaald moet worden. Er zijn avonden dat de koelkast bijna leeg is en ik maar bij elkaar raap wat er nog ligt. Vaak zijn dit de lekkerste maaltijden! Je bent zo rijk als je jezelf voelt en dat zit ‘m niet in dure dingen, dat zit ‘m in je gezin, in lachende kinderen, in andere mensen helpen. Je kunt jezelf arm voelen of als armoedig zien. Daartussen zit een groot verschil.’

Sjan
“Het kan iedereen overkomen”

Jan
“Stabiliseren en tijd winnen”

Judith
“Er worden genoeg handvaten gegeven je moet er alleen zelf ook moeite voor doen”

Colofon: ‘Samen uit armoede’ is een uitgave van de Gemeente Waalwijk

Balkenende Media • Reclamefotostudio Image&Motion • Marieke van Riel, Alles is Tekst Schellekens Creatieve Communicatie

Druk- en zetfouten voorbehouden.

